

WUHAN

Liao Yiwu

WUHAN

En dokumentärroman

Översättning från engelska av Sissel Almgren

Lindskog & Förlag

Av Liao Yiwu har tidigare utgivits:
För en sång och hundra sånger 2013

På annat förlag:
Gud är röd 2013

*De gränslöst bortgångnas andar har öppnat och stängt denna bok.
Tack till de vänner som deltog i skapandet av den.*

Lindskog & Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm

Originally published as 當武漢病毒來臨
Dang Wuhàn bìngdú lái lín / When the
Wuhan Virus Comes by 允晨文化 Yunchen
Wenhua / Asian Culture, Taiwan
© 廖亦武 Liao Yiwu 2020, 2021
All rights reserved by S. Fischer Verlag
GmbH, Frankfurt am Main
© Översättning: Sissel Almgren
Grafisk form: Lennart Lindskog

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Lettland 2024

ISBN 978-91-89296-10-7

INNEHÅLL

Till läsaren	9
Preludium: Inkräktaren	11
Kapitel 1: Den stängda staden	49
Kapitel 2: Allt började med det franska virusfängelset	64
Kapitel 3: Vem äter fladdermöss?	77
Kapitel 4: Sanningen dog med Li Wenliang	86
Kapitel 5: Dagligt liv under isolering	92
Kapitel 6: En asymptomatisk spridare	106
Kapitel 7: Genom ingenmansland	117
Kapitel 8: På båda sidor om gränsen	134
Kapitel 9: Viruset lämnar landet	153
Kapitel 10: Forskare mot ”konspirationsteorier”	163
Kapitel 11: Oinskränkt krigföring	177
Kapitel 12: Ordförande Xi kommer till Wuhan	188
Kapitel 13: Den illegala hemvändaren kommer fram	201
Kapitel 14: De försvunnas republik – ett Hitchcockmysterium	222
Epilog: Sorgesång över Wuhan	237
Översättarens efterord	252

Till läsaren

Wuhanviruset är ingen politisk term, snarare en objektiv beskrivning av verkligheten. Wuhan är platsen där den senaste pandemin tog sin början innan den spred sig över världen. Viruset upptäcktes först i Wuhan, och *Wuhanviruset* är därför en term helt i linje med termer så som Tjernobylolyckan, Fukushimakatastrofen eller Ebola-viruset (döpt efter Ebolafloden som flyter genom Västafrika). Det namn som Världshälsoorganisationen i stället valde att kalla det, *Corona Virus Disease 2019*, förkortat *covid-19*, är otydligt och resultat av en kompromiss. Det undviker avsiktligt namnge virusets ursprung, precis som var fallet med utbrottet av SARS i Kina 2003, vilket resulterade i att de flesta snart glömde bort att den första SARS-patienten upptäcktes i Foshan i Guangdongprovinen.

Till en början användes namnet *Wuhanlunginflammationen* av de lokala myndigheterna i området, men det namnet förbjöds sedan av centralkommittén i Kinas kommunistiska parti, som senare utnyttjade pandemin för att sprida nationalism och främlingsfientlighet. Partiet lyckades dessutom påverka andra länder runtom i världen att följa Världshälsoorganisationens riktlinjer och kalla Wuhanviruset för covid-19, vilket kommer att underlätta historiefalsiferingen i årtal framöver. Kanske kommer framtida generationer i Kina, efter att ha genomlevt år av partiets propaganda, tro att covid-19 kom till landet från USA, och att Wuhan endast var den första kinesiska staden som drabbades.

Viruset kommer därmed att gå samma öde till mötes som den stora hungersnöden mellan 1959 och 1962 som beskrivs i de officiella läromedlen på detta sätt: *Under ledning av ordförande Mao och kommunistpartiet har vi satt stopp för de tre år av naturkatastrofer som orsakats av Sovjetunionens förvanskning av den rena marxistiska läran.*

Detta leder osökt tankarna till Oceaniens motto i Orwells 1984: *Den som kontrollerar nuet kontrollerar också historien och framtiden.*

PRELUDIUM

Inkräftaren

Året var 2020 och februari gick mot sitt slut. Li Zehua hade vaknat ovanligt tidigt, men bestämde sig ändå för att stiga upp. Utan att spilla någon tid började han metodiskt sätta på sig sina kläder och den pansarlika skyddsutrustningen: hjälm, visir och andningsskydd. När han var klar påminde han om en astronaut redo att genomföra en månlandning. Därefter tog han sig ner till garaget och satte sig i bilen. Nu gällde det, tänkte han, att gå till väga med yttersta försiktighet. Målet var Wuhans virologiska laboratorium som tilldelats den högsta skyddsnivån – P4. Han tog några djupa andetag innan han vred om bilnyckeln och körde i väg. I dag var den dag då han, Li Zehua 25 år, en gång för alla skulle gå till botten med mysteriet kring virusutbrottet. Att hans projekt var förenat med många risker avskräckte honom inte.

På väg till laboratoriet körde Li Zehua långsamt genom Wuhans stadskärna som redan varit nedstängd i en månad. Solen sken, och luften mellan husen på de tomma gatorna kändes ovanligt klar. Trafikljusen ändrade färg, men inga trafikpoliser syntes till i korsningarna. På motorvägen ökade han farten, och till slut kom han fram till Zhengdianparken där Wuhans virologiska institut låg. Området kring laboratoriet var i det närmaste hermetiskt tillslutet och under konstant militär övervakning. Grinden blockerades av beväpnade vakter i två led, men som

tur var kunde han visa upp både giltiga dokument och en normal kroppstemperatur. Han vågade inte avslöja sitt egentliga ärende, utan sa att han skulle köra vidare. Ordet P4 kändes alltför laddat för att ens nämnas.

Att Li Zehua inte genast lyckades ta sig in var ett nederlag. Han blev frustrerad, men gav inte upp så lätt. Han fortsatte att cirkulera omkring i utkanten av det slutna området och försökte se ut som om han kört vilse och letade efter rätt avfart. Egentligen var han på jakt efter en väg in – men lyckades inte finna någon. Genom bilrutorna kunde han känna värmen från den strålande februarisolen, men där utanför hade tjälen ännu inte släppt sitt grepp. På avstånd såg han de ojämna partierna av anlagd skog framträda som sönderkliade eksem mot den kala jorden. Trädkronorna stod nakna med spröda kvistar, och varken människor, fåglar eller hundar syntes till. Detta, konstaterade han, var en öde värld.

Efter en stund parkerade han bilen på en smal, enkelriktad väg mellan institutets byggnader. De närmaste huskropparna reste sig inte högre än tre våningar över marknivån, och lite längre bort avtecknade sig det säkerhetsklassade laboratoriet, en rektangulär byggnad med en utskjutande, cylinderformad del.

Synen fick Li Zehua att tänka på det yttre skal som omgärdade kärnkraftverket i Tjernobyl. Den enorma kraft som inneslöts däri troddes kunna ödelägga hela Europa på bara några månader. Efter härdsmltan i april 1986 beordrades tiotusentals arbetare till platsen för att kapsla in ruinerna i en betongsarkofag, som för att stänga Pandoras ask. Kanske var cylindern han nu såg framför sig en liknande Pandoras ask, ur vilken dödens ande sluppet ut för att sprida sig över Kina och därifrån vidare

till resten av världen. För var dag som gick rapporterades högre dödstal. Kunde asken stängas igen? Kunde anden lockas tillbaka in i flaskan?

Li Zehua blev sittande kvar i bilen medan han väntade på en möjlighet att komma närmare sitt mål. Han hade lättat på skyddsutrustningen, och för att fördriva tiden tog han upp mobilen och satte på en dokumentär av Chai Jing. Den fanns på Youtube, hette *Under kupolen* och handlade om problemet med luftföroreningar i Kina. Han hade sett den många gånger förut, men den tålde att ses igen. Snart var han så uppslukad att han glömde att han befann sig på ett strängt övervakat område.

På översta våningen i en av de närliggande byggnaderna stod några säkerhetsvakter och följde bilderna som fångats av deras kameror. De betraktade ingående den parkerade bilen som syntes i olika vinklar på skärmarna. Först misstänkte de att mannen i bilen väntade på någon och att detta var deras mötesplats. De trodde att de strax skulle få se en hemlig agent glida fram ur skuggorna med en bunt papper till bilens chaufför. Men tiden gick och inget sådant inträffade.

”Det har gått flera timmar nu”, mumlade ledaren för säkerhetsteamet, Lao Zhao. ”Tänker han sitta där hela natten, tro?”

Utan att släppa bilen med blicken gestikulerade han åt sin kollega Xiao Li att knappa in någonting på datorn. Lao Zhao fortsatte sedan att betrakta skärmen, vaksam på Li Zehuas minsta rörelse som om det handlade om en spännande film.

”Zooma in lite närmare!” bad han. ”Visst beter han sig lite som om han vore en del av en operation av något slag? Titta på film kan man väl göra var som helst, menar

jag. Det finns ingen anledning att göra det utanför ett högsäkerhetslabb.”

Övervakningssystemet *Skynet* täckte sedan ett par år tillbaka hela landet. Xiao Li behövde bara klicka på musen för att övervakningskamerorna på byggnaderna närmast Li Zehuas bil skulle röra sig upp och ner eller i sidled. Bilden på skärmen delades först i två, sedan i fyra delar. De olika partierna av Li Zehuas ansikte förstörades upp ett i taget så mycket att hudens porer blev synliga.

”Han har lite munsår”, sa Xiao Li sakligt. ”Det kanske är på grund av stress, men annars ser han bra ut.”

Han fortsatte med sin närgångna granskning.

”Varför är han inte ute och jagar tjejer, tror ni? Kan han vara homosexuell?”

”Det är det inte lönt att spekulera om”, sa Lao Zhao.

Han kallade till sig ytterligare några vakter som var positionerade på andra ställen i byggnaden, och snart var de sju personer som trängdes kring datorskärmen.

”Ledare Zhao”, sa en av dem, den rundlagde Pangzi Zhou. ”Ta in honom nu, det här börjar bli fånigt.”

Xiao Li höll med. ”Vi tar med honom till polishuset och fortsätter där.”

”Det är alltför riskabelt”, sa Lao Zhao. ”Vi vet inte vad han har för kontakter. Det här är ingen amatörfilmare från byn som vi bara kan gripa och sen släppa hur vi vill.”

Han gjorde en gest mot skärmen.

”Spana in hans utrustning. Volkswagen med fyrhjulsdrift, skyddsutrustning av främsta klass, mobil med högupplöst kamera. Man skulle kunna tro att han är sponsrad av någon. Han är inte som Fang Bin som trampade omkring på en gammal cykel.”

”De är väl samma skrot och korn”, konstaterade Pangzi Zhou. ”Båda spelar in videor och lägger ut på nätet.”

”Det går inte att jämföra”, sa Lao Zhao. ”De kommer från helt olika bakgrund. Den här killen har arbetat som programledare på både Phoenix TV och CCTV, och han hade dessutom mage att säga upp sig från ett sådant toppjobb. Han är definitivt släkt med någon i partiledningen. Vi måste vara försiktiga ... Vi låter säkerhetsbyrån sköta det här så har vi ryggen fri.”

Lao Zhao ringde upp Ding Jian, chefen för säkerhetsbyrån, och redogjorde för ärendet. Han fick till svar att byrån inte hade tillräckligt med folk för att kunna ta sig an det, och dessutom var den en så kallad dold front. Vanliga människor skulle helst inte känna till den, och det var därför av största vikt att de som arbetade där endast verkade i det fördolda. Han lovade i alla fall att de skulle assistera med en grundlig undersökning av Li Zehuas bakgrund och risknivå, men att ordningspolisen ändå skulle vara tvungen att agera.

Lao Zhao fortsatte att stå på sig. Det här, menade han, var ett tillfälle då det var högst påkallat för den dolda fronten att träda fram ur skuggorna.

Säkerhetsbyrån och ordningspolisen spelade olika roller inom den kinesiska övervakningen. Ordningspolisen var som rovdjur; deras styrka låg i de snabba operationerna. Innan de upptäckte Li Zehua hade de redan gripit två andra medborgarjournalister, Chen Qiushi och Fang Bin. Dessa båda hade med hjälp av sina mobilkameror lyckats livesända episoder som visade epidemins framfart. Den ene hade inte lyckats filma när han själv greps, en dag var han bara som uppslukad av jorden. Hans till åren komna mor använde en VPN för att ta sig ut på det världsvida internet där hon varje dag twittrade om hans försvinnande. Den andre sökte skydd på sin tomt. ”Jag

har inte feber, ni behöver inte isolera mig!” ropade han till ordningspoliserna genom grinden, men de tog sig ändå in och tvingade ner honom till marken.

Detta var alltså ordningspolisen. Säkerhetsbyråns styrka var en annan, den låg snarare inom det högteknologiska området. Deras expertis handlade om att infiltrera fienden med alla möjliga medel, vilket säkerhetsteamets ledare Lao Zhao ansåg vara det bättre alternativet i ett fall som detta. Den misstänkte Li Zehua kunde ju tänkas ha kontakter som ordningspolisen senare skulle kunna komma att behöva stå till svars inför.

Nu hade säkerhetsbyrån i stället lovat att ta reda på så mycket som möjligt om den misstänkte inkräktaren på P4-laboratoriet, och de skred genast till verket. Deras ledare, Ding Jian, funderade på hur de bäst skulle gå till väga. Han bestämde sig för att ta med sig sin arbetsstyrka ner till säkerhetsbyråns garage där han valde ut en helt vit jeep. Den körde han ut, och därefter beordrade han två av sina underlydande att följa efter Li Zehua med fordonet. De övriga skulle stanna kvar och arbeta med att ta fram mer information.

Li Zehua visste ännu inte vad som var i görningen. I flera timmar hade han suttit i bilen och väntat på mörkrets inbrott – han ville kunna ta sig fram osedd. Värmen hade gjort honom törstig, men hans vattenflaska var tom så han bestämde sig för att köpa något att dricka i en varuautomat i närheten. När han börjat köra såg han plötsligt en bil komma emot honom i hög hastighet. Och i samma körfält. Först hann han tänka att det var någon som körde mot trafikens riktning för att gena, men snart förstod han att det var honom de var ute efter. Li Zehua bromsade så hastigt att det började ryka om däcken, och han lyckades

precis undvika en kollision. Han hade inget annat val än att genast lägga i backen och köra åt andra hållet. Att ingen bil ställt sig för att spärra vägen även där var en ren obetänksamhet från säkerhetsbyråns sida. Avlyssning och informationssökning var deras områden, inte biljakter. Hade ordningspolisen vågat ta sig an Li Zehua hade de säkert tänkt på att ha bilar som blockerade fler möjliga flyktvägar.

Men även om säkerhetspolisen inte lyckades spärra Li Zehuas väg förlorade de honom inte ur sikte. De fortsatte jaga honom medan han körde ut på den stora motorvägen som ledde bort från det säkerhetsklassade området. ”Stanna genast!” hördes från högtalarna på den vita jeepen. Förutom de två fordonen som jagade fram i hög fart var allt tyst och stilla. Den raka vägen tycktes fortsätta på samma sätt i all oändlighet genom landskapet, och den röda, slokande solen närmade sig tungt horisonten. På båda sidor om vägbanan reste sig byggnaderna än högre, än lägre, som långsamt böljande vågor. Snart skulle det vara alldeles mörkt.

En gång var här liv och rörelse. Då var Jianghanslätten en plats för möten och handel. Människor från landets alla delar kom med sina varor i båtar längs de båda floder som givit slätten dess namn, Jiang och Han. Sedan lång tid tillbaka var Wuhan känt som landets pulserande hjärta, med farvägar och vattenvägar som förgrenade sig i alla riktningar. Men ett sådant nätverk av artärer var också ett medel för auktoritära regimer. År 1966 orkestrerade den då sjuttiotreårige Mao Zedong störtandet av landets president Liu Shaoqi. När Mao Zedong väl satt vid makten drog han ner hela landet i de katastrofala verkningarna av kulturrevolutionen. Han valde Wuhan som

utgångspunkt för revolutionen och gick ner i Gula floden några mil uppströms för att kunna anlända till staden simmande. Tio år tidigare, 1956, hade han skrivit: *Jag har druckit Changshas vatten och har kommit för att smaka Wuchangs fisk. Jag är stark nog att simma två tusen mil och leva i två hundra år.* Hans simuppvisning skapade sensation, och *Röda frontens krigsnyheter* rapporterade att Mao Zedongs senaste hälsoundersökning visade på en så god fysisk form att han kunde förvänta sig en sådan livslängd.

Nu hade myterna om Wuhans ursprung svepts bort med vinden. Sanningen var alltså nedtystad av regimen, men spridda korn hade slagit rot och med tiden vävts samman med fantasier och spekulationer. I människors medvetande växte detta till en ny mytologi som alstrade många frågor: Extraherade P4-laboratoriet i Wuhan avsiktligt ett SARS-virus från en fladdermus som de sedan manipulerade för att kunna infektera människor? Hade de givit viruset ett slags artificiell intelligens med förmåga att gömma sig hos värden för att lättare spridas? Var sjukdomsförloppet noga uträknat och designat, med de till en början milda symptomen som sedan tilltog i styrka? Andnöden som sköljde över den sjuke i vågor, ända tills kroppen slutligen gav upp. Var det motsträviga Hongkong det tilltänkta offret för viruset, denna osynliga partikel med den inneboende kraften att förvandla ett öppet samhälle till en diktatur? Var det det stela byråkratiska systemet som ledde till att en läcka uppstod, precis som i Tjernobyl, så att Wuhan gick i den fälla som var gillrad åt Hongkong?

Dessa rykten hade också nått den unge Li Zehua. Efter den plötsliga nedstängningen hade det visserligen blivit tabu att ens nämna P4-laboratoriet, men det undgick

ingen som bodde i området att det låg ett institut för virologisk forskning med tillhörande biokemiskt säkerhetslabb inte långt från den plats där viruset först upptäcktes. Misstankarna om att det kunde finnas ett samband mellan viruset och laboratoriet grodde i tysthet, men få vågade ge uttryck för dem. Dock fanns det människor som under årens lopp trotsat makten. Li Zehua fruktade inte döden utan hämtade styrka från dem. Tre decennier tidigare hade poeten Liao Yiwu skrivit dikten *Massaker* med skotten och skriken från Himmelska fridens torg fortfarande ringande i öronen. Poeten hade varit fullt medveten om att förföljelse och fångenskap var oundvikliga följder av ett sådant tilltag – ändå tvekade han inte att göra det. Han kunde inte kväva den kombination av rättrådighet och dödsförakt som hör ungdomen till.

Samma tvingande impuls att vittna drabbade Li Zehua där han nu jagade fram i sin bil. Han sände en kort video på trettio sekunder som gick ut till hans följare, som ett nödanrop. Det enda de såg var en hand, hårt knuten kring ratten i en skenande bil, samtidigt som de kunde höra honom säga: ”Säkerhetsbyrån är efter mig. Det är inte en vanlig polisbil. Jag är i Wuhan. Jag försöker köra ifrån dem. Jag tror de vill isolera mig ...”

På väg upp på en viadukt tappade han lite fart. Den förföljande bilen tog tillfället i akt att köra om honom, så nära att de bägge bilarna skrapade mot varandra. Då vred Li Zehua hastigt på ratten, gjorde en skarp vänstersväng och trampade på gasen.

Efter den hektiska jakten kom Li Zehua till slut fram till bostadshusets garage. Den automatiska garageporten stängdes bakom honom sekunderna innan säkerhetsbyråns jeep nådde porten. Hade det varit folk från

ordningspolisen skulle de ha dundrat rakt igenom, men säkerhetsbyråns agenter var mer rädda om sina fordon, eftersom dessa var utrustade med dyrbar teknologi. Alltså trampade de på bromsen.

Staden låg nedstängd. I garaget var den elektriska belysningen inte påslagen, och bilarna stod parkerade i mörkret, tätt som sovande bin i en kupa. Trots att Li Zehua inte kunde se handen framför sig vågade han inte slå på billyktorna. I stället förlitade han sig på sitt minne när han kryssade sig fram genom gångarna till sin ruta. I samma stund som han stängde av motorn rullade säkerhetsbyråns bil in med helljuset påslaget. Så fort Li Zehua förmådde kröp han ihop på golvet framför förarsätet och höll andan. Ovanför honom anade han ljusstrålar från det andra fordonet svepa fram och tillbaka. Ändå kunde han inte stanna i bilen. Försiktigt öppnade han dörren så pass att han osedd kunde åla sig ut i garagets mörker. Han reste sig långsamt och smög hukande bort till hissdörren som han öppnade med sin nyckeltagg. Hissdörren tändes genast upp, och som på ett givet tecken började säkerhetsagenterna springa mot ljuset, men då var Li Zehua redan på väg upp i hissen. Han hade nu någon minuts försprång och hann precis ta sig fram till den lägenhet han hyrde.

Väl inne i den dunkla bostaden, och med en låst dörr mellan sig och förföljarna, vågade han inte tända någon lampa eller ta av sig skyddsutrustningen, trots att den var våt av svett. Likt en mus som jagats in i ett hål av kattens klor väntade han först i spänd tystnad, sedan fick han ett plötsligt infall och satte på datorn med kameran riktad mot dörren. Nu kunde en livesändning ta sin början.

Snart hördes ett hårt bultande, och Li Zehua backade så tyst han kunde in i rummet där han tycktes upp-

slukas av skuggorna. Det hela såg spöklikt ut. Utanför fortsatte det ihärdiga bultandet på dörren, men nu var det redan åtta hundra personer som följde honom via livesändningen. Det var kinesiska nätanvändare som tagit sig förbi brandväggen för att få tillgång till det världsvida internet utanför det begränsade utrymme regimen ansåg säkert. I medierna var dessa nätanvändare på grund av sin nyfikenhet kända som ”den nyhetslystna massan”. Nu satt de i sina hem och följde livesändningen från det mörka rummet, samtidigt som deras kommentarer började rulla in.

** Vad händer? Varför är det så mörkt?*

** Är det här verkligen på riktigt?*

** Vilka är det som jagar honom?*

** Varför ringer han inte efter hjälp?*

Li Zehua kunde inte svara. Han kände hur hårt hjärtat slog och försökte bara andas så tyst han förmådde. Han visste att faran fanns precis utanför dörren.

”Öppna, jag är här för att kolla vattenmätaren”, hörde han en hög röst säga på andra sidan.

Hans puls blev ännu snabbare. Det verkade som om de kunde ana hans närvaro trots mörkret. Rösten fortsatte: ”Du har ingenstans att gömma dig. Vi vet att du är där, även om lyset är släckt.”

Samtidigt började kommentarer och frågor dyka upp i snabb takt i kommentarsfältet i hans telefon, både direkt till honom själv och till andra följare.

** Bra att du visar ditt mod! Du kan inspirera en hel generation att göra sina röster hörda.*

- * *De vet i alla fall att du är hemma, så du kan lika gärna tända och försöka prata med dem.*
- * *Den här killen är nittiotalist och jobbar med media. Tydligen har han varit programledare på CCTV. Stort av honom att han kastar bort en lysande karriär för att sprida ljus över vad som händer bakom järnridån i det nedstängda Wuhan. Så ni som läser det här, stötta honom på det sätt ni kan!*
- * *Stäng av skärmen och göm kameran lite längre bort, så får du det på film om de skulle gripa dig. Försök att få i dig något så att du är stark nog att kämpa emot om du skulle behöva.*
- * *Programledare på teve? Coolt!*
- * *Är de där kräken fortfarande utanför dörren? Kasta dig ut genom fönstret så slipper du dem för gott.*
- * *Det här kan gå hur som helst. Om du lyckas fly blir det viralt på Youtube, och om du inte lyckas kommer det att tas upp i utländska medier. I dag tittade jag på Chen Qiushis video på en japansk nyhetssändning, så du kan nog vänta dig något liknande. Han kommer att kämpa för dig. Han har tvåhundrasträttio tusen följare, så får vi med oss dem på tåget kan de göra mer än bara några tusen här. Försök att sova några timmar och sen är det bara att du spelar dina kort väl. Mobilisera dina följare, gå ut i media. Om du etablerar dig som en offentlig person så vågar de inte ge sig på dig.*
- * *Vad håller du på med? Vad är du rädd för? Vi vill se dig rakryggad möta ditt öde. Du verkade så himla kaxig förut, men det verkar som att du är en fegis innerst inne. Ta av dig munskyddet och visa ditt ansikte.*

- * *Åk hem. Du skapar bara problem för dig själv. Det här är ju helt stört!*
- * *Du har petat i getingboet. Dags att springa!*
- * *Oroa dig inte. De vill på sin höjd prata med dig. Var inte så paranoid.*
- * *Fundera på om du tycker att det är värt det.*
- * *Jag jobbar också inom media. Om jag inte haft en familj att tänka på så hade jag varit med dig. #skäms.*
- * *Sluta fåna er nu och försök tänk ut ett sätt för honom att ta sig ur den här rävsaxen.*
- * *Kom igen, var stark, säg det du vill säga!*
- * *Säkerheten först, sluta sända!*
- * *Skräm inte upp dig. Den här videon visar ingenting som bryter mot lagen, och det värsta som kan hända är att de bjuder dig på en kopp te och säger att det är olagligt att använda sig av en VPN.*
- * *Ryck upp dig, kompis!*
- * *Du borde kanske börja fundera på ett sätt att fly landet.*
- * *Om du inte kan fly är det bäst att du sätter dig ner och pratar med dem. Eller är allt det här ett slags drama som du regisserar för att kunna söka asyl utomlands?*
- * *Sluta med sarkasmerna allihop. Kontakta alla högdjur ni känner.*
- * *Du måste hålla dig lugn. Annars kommer du bli inspärrad på något fältsjukhus, och det blir inte kul för dig om du blir smittad. De kommer ju inte precis att göra allt för att rädda livet på dig.*

Säkerhetsbyråns agenter hade inte bråttom. De hade slutat rycka i dörrhandtaget och inväntade lugnt order uppifrån. Förmodligen hade de redan hittat fram till livesändningen och följde allt som hände på andra sidan dörren. De kunde inte ta sig in, men de hade makt att stänga av både elektricitet och internet. Det gällde att vara förutseende, att ha ett motdrag redo för nästa steg och att ta vara på det smala tidsfönstret innan de fick sin nästa order. Li Zehua försökte tänka rationellt. Han förstod att han måste radera allt som de kunde tänka sig leta efter och själv ta initiativ till att öppna dörren och fråga varför de kommit. Hans dokumentation skulle ändå finnas kvar, eftersom han sänt ut allting till allmänheten i realtid.

Förr eller senare måste han öppna dörren.

Chen Qiushi, Fang Bin och nu Li Zehua ... Ingen visste vem av regimens kritiker som skulle bli satt i tvångskarantän härnäst. Allting följde diktaturens egen logik. När skarp kritik försvinner framstår mild kritik som skarp, och när även mild kritik förbjuds framstår tystnaden i sig som ett slags kritik. Snart är inte heller tystnaden tillåten, och då framstår den som inte lovprisar makten tillräckligt entusiastiskt som misstänkt. Om bara en sanning tillåts så är den sanningen med all säkerhet en lögn.

Li Zehua skrollade snabbt igenom sina meddelanden. Han hoppade med blicken från det ena till det andra när hans mobil plötsligt började vibrera. När han tog upp den och svarade var det en av hans vänner som redan befann sig i säkerhetsbyråns händer. De hade tagit honom som gisslan för att han skulle försöka få Li Zehua att öppna dörren.

”De vet att du är där inne”, sa hans vän på säkerhetsbyråns order. ”De vet att du inte har någonstans att ta vägen, så det är bäst om du öppnar.”

Li Zehua lade genast på, men hans vän ringde omgående upp igen.

”Snälla Li, tänk på att jag har fru och barn!”

Li Zehua suckade och lade telefonen åt sidan utan att avsluta samtalet. Han tog av sig munskyddet, plockade av sig hela skyddsutrustningen och lade sig ner för att försöka återfå jämvikten. En stund senare gick han tillbaka till den mörka datorskärmen, och medan han satt där sköljde minnesbilderna över honom.

Vad Li Zehua inte visste, var att i samma stund, tusen mil bort i Berlin, satt en exilförfattare vid namn Zhuang Zigui och betraktade livesändningen. Som en del av den ”nyhetslystna massan” kunde han inte låta bli att skriva ett meddelande.

Li Zehuas öde är både inspirerande och tragiskt. Jag tänker på min föräldrageneration och på det Kina som en gång hägrade i deras drömmar. Ett land av framtid och hopp.

Deras drömmar krossades av blodfattiga och makthungliga tölpar som Mao Zedong och Xi Jinping. Men om den tjugofemårige Li Zehua har modet att krossa ett ägg mot diktaturens hårda mur, vad har då jag för skäl att misströsta?

Jag hoppas att det Kina vi en gång drömde om ska uppstå som fågel Fenix ur askan. Diktaturen har krympt oss. Diktaturen har stympat vårt känsleregister, men djupt därinne flyter vårt blod lika rött. Vi vill hitta tillbaka till våra vanliga mänskliga känslor. Vår ilska, vår medkänsla, vår kärlek och vårt skönhetsinne.

Därför, Li Zehua, vill jag tacka dig av hela mitt hjärta. Kinas hopp bor i dig!

Efter att ha skickat i väg sitt meddelande skrev Zhuang Zigui in namnet *Li Zehua* i internets sökruta och gick igenom de många träffarna. Det visade sig att denne stilige tjugofemåring tagit examen från Kinas kommunikationsuniversitet och blivit anställd av CCTV strax därefter. Han blev programledare för programmet *Modekarusellen*, vilket gjorde honom till en stor stjärna med miljontals följare på sociala medier. Han reste runt till olika delar av landet och skapade nya trender när det gällde mat och turism. Man kunde se honom sitta på huk i öknen och äta grillat kött eller stå i en båt och fiska. ”Wow, jag har aldrig hållit i en så här stor fisk”, kunde han säga, eller: ”Grillad kyckling och vattenmelon, vad gott! Jag ska bara äta upp soppan.”

Men Zhuang Zigui kände att bilden av den entusiastiske influensern inte passade ihop med den Li Zehua han följt de senaste dagarna. Han gick in och tittade på Li Zehuas *Dissident-TV*, en privat Youtubekanal som denne startat efter det att han 2018 lämnat CCTV. Han hade tröttnat på att andra bestämde vilket innehåll han skulle dela. Där gick han under namnet *Kcriss Li*, eller bara *Kcriss*. Zhuang Zigui gick igenom de första videoinläggen på kanalen. Det var Li Zehua som rappade, gjorde bakåtvolver och tog på sig solglasögon för att imitera den amerikanske Youtubern Casey Neistat. På väggen bakom honom hängde affischer av sångaren Bruno Mars och Apples grundare Steve Jobs. Detta var innan ett meddelande på WeChat i början av året kom att förändra Li Zehuas liv.

Och nu satt Li Zehua i det nedsläckta rummet i Wuhan och tänkte tillbaka på de händelser som lett honom dit. På den kinesiska nyårsaftonen ungefär en månad tidigare

hade han, likt miljontals andra kineser, följt nyårsgalan på tv. *Tillsammans mot viruset* var temat för galan, och plötsligt hade hans mobil vibrerat.

Läget är mycket värre än det de visar på tv. Läkarna på Jinyintansjukhuset går hungriga hela dagen, för om de ska äta måste de först ta av sig skyddsutrustningen som då klassas som förbrukad – och då har de ingen ny att sätta på sig. Detta rimmar inte med den glättiga stämningen på tv-galan. Omvärlden har ingen aning om vilken förödelse som råder i Wuhan just nu. Människor dör i sjukhuskorridorerna på grund av bristen på utrustning.

Li Zehua fylldes av en stark känsla av otillräcklighet. Han ville inte vara en av alla dem som passivt tog in situationen via nyårsgalan. Han ville göra något och kanske bidra till att fler fick se hur det verkligen förhöll sig. Han ville vara där på plats.

Så bestämde han sig.

Han skulle resa till Wuhan.

Först ringde han till sin pappa för att be om ekonomiskt stöd, men där hade han ingen framgång. Då tog han i stället kontakt med sina gamla kurskamrater från universitetet och frågade om någon av dem ville vara med i hans undersökningsteam, men få svarade. Till slut fick han två personer med sig och var trots allt nöjd med resultatet. Konfucius hade ju en gång sagt: ”Har jag två reskamrater kan åtminstone en av dem lära mig något.”

Men när datumet för avresan närmade sig gick saker och ting ändå inte som han planerat. En av de gamla kurskamrater som skulle ha följt med honom befann sig inlåst i sitt sovrum på tjugonde våningen, medan hans

föräldrar turades om att hålla vakt utanför hans dörr. En annan meddelade att han satts i tvångskarantän efter en semester i Indonesien där han haft kontakt med några från Wuhan. Detta gjorde Li Zehua frustrerad, men det avskräckte honom inte från att resa.

Även i Beijing var stämningen spänd. Regeringen hade förbjudit alla större folksamlingar och bommat igen alla samlingslokaler, och människor hade endast tillgång till sina egna bostadsområden genom ett passsystem som reglerade vilka de kunde träffa och hur länge mötet varade. Trots dessa regler lyckades Li Zehua stämma möte med en äldre man från Wuhan som bott i Beijing sedan han var ung. De träffades utanför mannens bostadsområde där vakter patrullerade. Li Zehua fick sin temperatur tagen och blev sprejad med desinfektionsmedel innan han och mannen eskorterades av vakterna till hissen. De åkte upp till tjugofjärde våningen, tog av sig sina munskydd och innan de slog sig ner smörjde de in händerna med desinfektionsmedel. Mannens fru gjorde i ordning te till dem.

Mannen från Wuhan gick rakt på sak.

”Det är för farligt, det du tänker göra, och det tjänar ingenting till. Beijing kommer snart att bli som Wuhan. Hela Kina kommer att bli som Wuhan. Det finns ingenting du kan se i Wuhan som du inte också kommer att kunna se här inom en mycket snar framtid.”

Men Li Zehua var inte lätt att övertyga.

”I Wuhan finns källan till viruset”, sa han, ”och det är källan jag vill undersöka. Hur ska vi annars kunna förstå var viruset har sitt ursprung?”

Den äldre mannen skakade på huvudet.

”Till och med de största floderna kommer ur källor så små att de knappt går att hitta bland bergen. Viruset är

snart överallt, men du kommer aldrig att kunna hitta dess ursprung.”

Li Zehua såg fundersam ut.

”Men det sägs att den första patienten kunde kopplas till djurmarknaden i Huanan”, påminde han.

”Den är nedstängd nu”, sa mannen. ”Det finns ingenting att se där.”

Men Li Zehua var envis och sa att han ändå ville försöka.

”Nej, gör det inte!” sa mannen bestämt. ”Men ...”, fortsatte han, ”om du ändå måste ... låtsas då att du är en vanlig volontär, och försök att hjälpa till så mycket du kan – men var så diskret som möjligt. Gör ingenting som skulle kunna skapa problem för dig om myndigheterna kommer på dig.”

Li Zehua satt tyst en stund och funderade över mannens ord, men utan att känna någon tvekan. Tvärtom. Han tänkte på Milan Kunderas roman *Varats olidliga lätthet* och de skälvande sekunderna då huvudpersonen Thomas, trots vännernas försök att avråda honom, bestämmer sig för att lämna exilen i Paris. Trisha, hans käresta, väntar på honom i Prag, och han återvänder dit trots att han vet att han där kommer att förlora sin frihet för alltid. Li Zehua kände att han själv stod inför samma beslut. Wuhan var hans Prag – och sanningen hans käresta.

Den gamle mannen suckade som om han kunnat läsa Li Zehuas tankar.

”Wuhan är värre än vad du kan föreställa dig”, sa han och försökte sedan beskriva läget så detaljerat han kunde: ”De officiella siffrorna visar bara toppen av isberget. Mörkertalet är stort. Många av de drabbade får ingen diagnos, än mindre behandling. Sjukhusen är fullbelagda och det